

Overzicht blok 2 – We lossen conflicten zelf op (peuters–groep 8)

Doel blok: Leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Les	Peuters	Kleuters	Groep 3	Groep 4
11	Thema 1 **Ik mag eerst!** De kinderen oefenen de strategie 'Om de beurt'.	**Samen kunnen we alles** Leerlingen ervaren dat samenwerken een positief effect kan hebben	**Ruzie en conflict** Leerlingen leren het onderscheid tussen conflict en ruzie.	**Ruzie en conflict** Leerlingen leren het onderscheid tussen conflict en ruzie.
12		**Ruzie** De leerlingen leren waaraan ze een ruzie kunnen herkennen en dat ze na een ruzie weer rustig kunnen worden.	**De drie petjes** Met behulp van Aap en Tijger maken de leerlingen kennis met drie mannieren van reageren op een conflict, die gesymboliseerd worden door drie kleuren petjes.	**De drie petjes** De leerlingen onderscheiden drie manieren van reageren bij een conflict met behulp van een rollenspel.
13	Thema 2 **Samen delen** De kinderen leren hoe ze met behulp van de strategie "Samen delen', een conflict kunnen voorkomen of oplossen.	**We maken het weer goed!** De leerlingen leren hoe ze het na een ruzie weer goed kunnen maken.	**Oefenen** Leerlingen oefenen de drie manieren van reageren op een conflict.	**De gele pet** De leerlingen ervaren nogmaals dat met de rode pet een conflict tot ruzie leidt. Ze leren dat met de gele pet gepraat wordt in plaats van ruzie gemaakt.
14		**Om de beurt** Leerlingen leren de strategie 'om de beurt'.	**Win-win-oplossingen** Leerlingen leren hoe je een conflict zo kunt oplossen dat beide partijen tevreden zijn.	**Win-win-oplossingen** De leerlingen hebben in groep 3 geleerd wat een win-win-oplossing en een win-verlies-oplossing is, en in deze les leren ze wat een verlies-verlies-oplossing is.

Overzicht blok 2 – We lossen conflicten zelf op (peuters–groep 8)

Doel blok: Leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Les	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
15	Thema 3 **We maken het weer goed** De kinderen leren hoe ze een ruzie weer goed kunnen maken.	**Ik mag eerst** Leerlingen leren een aanvullende strategie waarin het lot beslist, om 'om de beurt' zonder ruzies te laten verlopen.	**Oorzaken van conflicten** De leerlingen bedenken wat oorzaken van conflicten zijn aan de hand van verhaaltjes en hun eigen ervaringen en bespreken wat ze daar aan zouden kunnen doen.	**Oorzaken van conflicten** De leerlingen bedenken wat oorzaken van conflicten zijn aan de hand van verhaaltjes en hun eigen ervaringen en bespreken wat ze daar aan zouden kunnen doen.
16		**Los het op-kaart** De leerlingen leren hoe ze een ruzie op kunnen lossen met een stappenplan.	**Stappenplan PRAAT HET UIT** Een stappenplan wordt stap voor stap aangeboden en geoefend.	**Stappenplan PRAAT HET UIT** De leerlingen bespreken het stappenplan voor conflictoplossing in aanwezigheid van ouders. Ze spelen de stappen voor.

Overzicht blok 2 – We lossen conflicten zelf op (peuters–groep 8)

Doel blok: Leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Les	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Extra les	**De veiligheid in onze groep (extra les)** Leerlingen leren dat ze een steentje bij kunnen dragen aan de veiligheid van de groep. *Noot: Deze extra les is een aparte les in het kader van veiligheid en gekoppeld aan de afname van de veiligheidsmeting. Deze extra les kan het beste gegeven worden halverwege blok 2.*	**De veiligheid in onze groep (extra les)** Leerlingen leren dat ze een steentje bij kunnen dragen aan de veiligheid van de groep. *Noot: Deze extra les is een aparte les in het kader van veiligheid en gekoppeld aan de afname van de veiligheidsmeting. Deze extra les kan het beste gegeven worden halverwege blok 2.*	**De veiligheid in onze groep (extra les)** Leerlingen leren dat ze een steentje bij kunnen dragen aan de veiligheid van de groep. *Noot: Deze extra les is een aparte les in het kader van veiligheid en gekoppeld aan de afname van de veiligheidsmeting. Deze extra les kan het beste gegeven worden halverwege blok 2.*	**De veiligheid in onze groep (extra les)** Leerlingen leren dat ze een steentje bij kunnen dragen aan de veiligheid van de groep. *Noot: Deze extra les is een aparte les in het kader van veiligheid en gekoppeld aan de afname van de veiligheidsmeting. Deze extra les kan het beste gegeven worden halverwege blok 2.*
11	**Conflicten** De leerlingen inventariseren wat voor conflicten er in onze groep voorkomen. Ze wegen de ernst van die conflicten, en denken na over het oplossen van erge conflicten.	**Conflict en geweld** De leerlingen inventariseren in tweetallen drie soorten geweld. Ze formuleren een mening en discussiëren met elkaar over de relatie geweld en pijn.	**Wereldconflicten** De leerlingen oefenen onderscheiden van belangen van beide partijen in een conflict. Ze passen de metafoor van de petten toe op krantenberichten over conflicten tussen staten.	**Groepsdruk** Leerlingen leren dat het belangrijk is om nee te kunnen zeggen (in situaties dat ze onder druk worden gezet), en hoe ze dat moeten doen.
12	**Hoe reageer ik op een conflict?** De leerlingen inventariseren eigen reacties bij een conflict. Ze herhalen wat de gevolgen zijn van verschillende reacties, en dat conflicten het best met de gele pet opgelost kunnen worden.	**Ruzie of niet?** De leerlingen schrijven conflicten op waarbij ze op verschillende manieren hebben gereageerd. Ze brainstormen over wat het moeilijk maakt om met de gele pet te reageren.	**Geweld en onderhandelen** De leerlingen passen hun kennis over conflicten toe op de analyse van conflicten die in de wereld spelen.	**Een eigen mening** Leerlingen aan het denken zetten over de kracht van de groepscode en het hebben van een eigen mening.

Overzicht blok 2 – We lossen conflicten zelf op (peuters–groep 8)

Doel blok: Leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Les	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
13	**Een voornemen** De leerlingen formuleren hun eigen mening over de drie oplossingsmetho-den.Ze maken individuele voornemens ten aanzien van hun wijze van reageren op een conflict.	**Voordelen, nadelen** De leerlingen onderzoeken wat de voor- en nadelen van de verschillende manieren van conflictoplossing zijn. Ze nuanceren de regel dat je altijd de gele pet moet opzetten.	**Conflicten vreedzaam oplossen** De leerlingen lezen de teksten over de Verenigde Naties en de rechtbank en beantwoorden de vragen erover.	**Wat mag echt niet?** Leerlingen worden zich bewust van regels waar iedereen zich aan zou moeten houden, en die boven alle andere regels staan.
14	**Win-win-oplossingen** Leerlingen leren wat een compromis is, en oefenen met het vinden van oplossingen.	**Win-win-oplossingen** Leerlingen verdiepen de begrippen win-win-oplossing, win-verlies-oplossing, verlies-verlies-oplossing, en compromis.	**Win-win-oplossingen** De leerlingen leren verdiepen hun begrip van win-win-oplossingen en ze kennen het begrip 'herstel'.	**Hoe geef ik kritiek?** De leerlingen vergroten hun vaardigheid in het geven van kritiek.
15	**Het loopt uit de hand!** De leerlingen leren hoe een conflict kan escaleren, en hoe je dat kunt voorkomen. Ze denken na over veel voorkomende irritaties in de groep, en maken daar afspraken over.	**Oorzaken van conflicten** De leerlingen onderzoeken de oorzaken van veel voorkomende conflicten in hun groep en brainstormen over het voorkomen ervan.	**Oorzaken van conflicten** De leerlingen analyseren de oorzaken van conflicten in de wereld buiten school aan de hand van krantenberichten.	**Hoe ontvang ik kritiek?** De leerlingen reflecteren op hun eigen gedrag t.a.v. het ontvangen van kritiek. Zij vergroten hun competentie door te leren hoe je rustig kunt blijven en een discussie aan kunt gaan.
16	**Stappenplan PRAAT HET UIT** De leerlingen bespreken het stappenplan voor conflictoplossing in aanwezigheid van ouders. Ze spelen de stappen voor.	**Stappenplan PRAAT HET UIT** De leerlingen oefenen nogmaals met het stappenplan PRAAT HET UIT, en denken na over toepassing en gebruik ervan.	**Stappenplan PRAAT HET UIT** De leerlingen ontwerpen een stappen-plan voor het oplossen van conflicten en bedenken hoe ze de kleintjes op school kunnen helpen daarmee.	**Herstel** De leerlingen worden zich bewust van de kracht van het herstellen van de schade na een conflict, en oefenen in het bedenken van vormen van herstel.